

یادداشت

تعامل وزارت خارجه با شبکه جام جم

دکتر موسوی سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران جمعیت ایرانیان خارج از کشور ظرفیت بزرگی برای کشور و شبکه جهانی جام جم محسوب میشوند. کافی است نیم نگاهی به سوابق این مهاجران بیندازیم. اغلب این مهاجران از نخبگان، استادان، دانشجویان، فرهنگیان کشور هستند که در کشور میزبان هم به جایگاه های بالاتری دست یافته اند. اتفاقا اکثریت این مهاجران از مصادیق این حدیث شریف منقول از پیامبر گرامی(ص) هستند، که «حب الوطن من الایمان». تجربه ها به ما می گوید، اغلب آنان آمادگی همراهی و حتی کمک به پیشبرد منافع ملی کشورشان را دارند و به دلیل اینکه شخصیت قابل احترامی در کشور میزبان هستند، می توانند در تغییر نگرش مردم غیر هموطن خود تاثیر شگرفی داشته باشند، منوط به اینکه بتوانیم از سلايق اختلاف افکن و فاصله انداز عبور کنیم و با جذب حداکثری از توان، استعداد و مهارت آنان برای پیشبرد دیپلماسی و منافع ملی بهره ببریم. از این رو صدا و سیما و بویژه جام جم با برنامه های خود می توانند کمک شایانی به این امر داشته باشد و از همکاری های وزارت امور خارجه نیز بهره مند شود.

«جام جم» عنوان با مسقا و زیبایی است که نام این شبکه مزین به آن شده است. جام جم هم یک تلمیح تاریخی دارد که تاریخ کهن کشور ما را به اذهان نداعی می‌کند و هم یکی از پربسامدترین واژه ها در ادبیات غنی فارسی است. حافظ از این واژه زیبا به کرات در غزل های خود بهره برده است.

علاوه براینها جام جم یک ایهام زیبا هم دارد و آن قدرت جهان شناسی است و این اسم با نام و اهداف این شبکه کاملا پیوند خورده است.

در این حالت کسانی که از وطن دور هستند نسبت به هر پدیده ای که رنگ و بوی وطن و یا خبری از آنجا داشته باشد، کنجکاو هستند. جام جم باید آمادگی پاسخ به این احساسات و نیازهای روانی و اجتماعی را داشته باشد و در راستای اقناع کنجکاو و نیازهای آنان برنامه سازی کند. بنابراین مخاطبان شما داخل کشور نیستند، برنامه هایتان را باید از زاویه دید مخاطبان خود ارزیابی کنید.

ما در وزارت خارجه و بویژه مرکز دیپلماسی عمومی و رسانه ای موظف به ارتباط با عموم مردم کشورها هستیم و یکی از راه های جذب و گردهمایی این جملت مهم و تاثیرگذار، شبکه جام جم است. شبکه جام جم و دستگاه دیپلماسی می توانند در این زمینه ها همکاری خوبی داشته باشند و ما آمادگی داریم تا از طریق سفارتخانه های کشورمان، این زمینه را برای شبکه جام جم و همچنین علاقمندان به فعالیت در این زمینه فراهم کنیم. همچنین لازم است، جام جم سرمایه گذاری بیشتری برای جذب نسل های دوم و سوم ایرانیان مقیم خارج انجام دهد و با ارائه برنامه هایی متناسب با سلايق آنها، زمینه تقویت پیوند آنها با سرزمین آبا و اجدادی شان را فراهم نماید.

شبکه جام جم نخ تسبیح جامعه پویا

دکتر حسن قشقاوی سفیر ایران در اسپانیا اینجانب فضای قبل و بعد از تاسیس شبکه جهانی جام جم را در ماموریت خارج از کشور درک کرده بودم ، قبل از تاسیس آن در قزاقستان، سفیر بودم و بعد از آن در سوئد. در قزاقستان، احساس میکردم، ای کاش وجود رسانه ای، چون نخ تسبیح بتواند جامعه پویا و زنده ایرانی را در خارج از کشور به هم متصل نماید.

وقتی که شبکه جام جم افتتاح شد، احساس می کردم به آرزوی شخصی خودم نیز رسیدم، بعدها وجود برنامه هایی که برای حل مشکلات کنسولی هموطنان عزیز تدارک دیده شده بود در ایجاد ارتباط نزدیک میان ایرانیان خارج کشور و مسولین، تاثیر گذار بوده و هست.

امیدوارم شجره طویه جام جم ، کماکان ، سربلند و ثمر بخش باقی بماند، و سایه اش بر سر مردم و مسئولین، پایدار بماند و شاخ و برگش، آرامش بخش جانها شود.

برای تولیدات نمایش و طرح تحول سریال سازی تاکید شده است. معدن کن در نمایش های حقیقت مستور به کارگردانی بهزاد بهزادپور، سر بر سربر صبح به کارگردانی عبدالرضا کاهانی و یاس کیود به کارگردانی بهزاد بهزادپور ایفای نقش کرده است.

تعامل شبکه با ایرانی های خارج از کشور

ما برای ارتباط با مخاطب چند گام را برمی داریم. اول ایجاد باشگاه مخاطبان در شبکه جهانی جام جم برای مخاطبان داخلی و خارج از کشور که بتوانند عضو این باشگاه شوند و این تعامل ایجاد شود. گام بعدی این است که ایرانی خارج از کشور را بتوانیم تبدیل به مخاطب فعالی کنیم که علاوه بر ارتباط با برنامه ها از طرق مختلف، خودش تولید کننده بخش زیادی از برنامه های شبکه باشد. بالطبع ما به خاطر این که تولید در خارج از کشور منابع ارزی بسیاری را می خواهد و مشکلات سیاسی این مسأله را مضاعف می کند، نیاز به کمک ایرانی های خارج از کشور داریم. به همین جهت اگر از میان ایرانیان خارج کشور کسی مایل باشد تهیه کنندگی برنامه های ما را برعهده بگیرد می پذیریم. اتفاقا برخی از ایرانیهای خارج از کشور در این زمینه اعلام همکاری کرده اند. ایرانیان خارج کشور تولیدات کوتاه خود را هم از مراسم ها، آیین ها و حتی هنرنمایی خود می توانند از طریق تلفن همراه ضبط و برای پخش به شبکه جهانی جام جم بفرستند. از سوی دیگر ما به دنبال ایجاد فضایی شاد و امیدآفرین در برنامه ها هستیم و تلاش می کنیم تا تصاویری که به حس نوستالژیک ایرانیان خارج کشور مربوط می شود را ضبط و برای آنها پخش کنیم.

حضور مسؤولان در برنامه «ارتباط نزدیک»

یکی از گام های مهم ما در شبکه این است که بتوانیم مشکلات ایرانیان خارج از کشور را در برنامه هایمان طرح کنیم و آنها بتوانند پاسخ این مسائل را از مسؤولان دریافت کنند. به همین جهت در حال راه اندازی برنامه ای با نام «ارتباط نزدیک» هستیم که در این برنامه مسؤولان مختلف می آیند و در حوزه های مختلف به خصوص مسائل حقوقی و قضایی به صورت زنده پاسخ سؤالات مخاطبان را می دهند. کار دیگری که برای ارتباط با مخاطب در شبکه داریم این است که ما چیزهایی را که آنها بخواهند برایشان فیلم می گیریم و می فرستیم.

به عنوان مثال ایرانی خارج از کشور می تواند به ما بگوید که سال هاست ایران نیادم و فلان محله را ندیده ام و دوست دارم ببینم، ما به نام خودش این کار را انجام می دهیم. در این زمینه هم قرار است با مجریان و افراد سرشناس همکاری کنیم و آنها به نمایندگانی از ایرانیان خارج از کشور به این مناطق خواهند رفت. اولویت ما ایجاد یک فضای شاد و پر نشاط است که در ابتدا مخاطب را پای تلویزیون بنشانیم، سپس در قالب این برنامه های مفرح، تولید و ارائه محتوا و پیام صورت می گیرد. این اعتماد ایجاد می کند. این اعتماد را که ایجاد کردیم، او را به یک سرمایه اجتماعی تبدیل کرده ایم.

برنامه سازی و اهمیت به زبان فارسی

گام بعدی ما خارج شدن از دایره تنگ کارهای کلیشه ای و تکراری است که حضرت آقا هم در سال ۹۴ که خدمتشان رسیدیم خودشان تاکید کردند که مثلا بحث های معارفی، فرهنگی و سبک زندگی را در قالبهای متفاوت ببریم و به گفت وگو بسنده نکنیم. ما الآن در حوزه معارف واژگان مختلف در حوزه سبک زندگی و معارف را پیدا کرده ایم. از جمله دوستی و مهربانی، احترام به بزرگترها، نماز اول وقت، صداقت و خیلی چیزهای دیگر را و در قالب برنامه ۱۰ دقیقه ای که بخشی از آن نمایش است، به مخاطب ارائه می دهیم؛ بدون اینکه شعار بدهیم. بحث دیگر بحث زبان فارسی است که به خصوص در نسل سوم و چهارم که اصولا زبان فارسی را بلد نیستند، راه سختی را در پیش داریم. بنابراین به تمام نیازهای مخاطبان خارج از کشور در این شبکه پاسخ خواهیم داد. نکته مهم دیگر این که ما در میان جامعه ایرانیان خارج از کشور به اندازه یک آقایانوس سوژه و موضوع داریم که قابلیت تبدیل شدن به فیلم و سریال را دارند. به عقیده من ایرانی چه در داخل و چه در خارج از کشور اگر بتواند خود واقعی اش را در فیلم ها و سریال ها ببیند، یعنی چهره واقعی و مثبت و اثرگذار خودش را ببیند قطعا به مشارکت علمی، سیاسی و اقتصادی و فرهنگی با داخل کشور علاقه مند می شود. بنابراین یکی از کارهایی که باید انجام شود، ایجاد یک گروه تولید فیلم و سریال در شبکه جهانی جام جم است که با کمک رئیس سازمان در آینده ای نزدیک به این توفیق دست پیدا خواهیم کرد. مدیر شبکه جهانی جام جم در پایان گفت: کار برای ایرانیان خارج کشور یکی از بزرگترین افتخارات زندگی من است و امیدواریم که بتوانیم با برنامه های شبکه های جهانی جام جم، علاوه بر ایجاد فضای پرنشاط، امیدآفرین و آگاهی بخش برای مخاطبان، آنها را به حضور مستمر در میهن خودشان تشویق کنیم.

به گزینی طرح های پیشنهادی، تهیه و تدوین سند مفهومی به عنوان میثاقی آغازین برای تبدیل اولویت های مضمونی به طرح بایسته نمایش، دبیری شورای فیلمنامه با هدف ارتقای کیفیت هنری فیلمنامه ها و همچنین غنی سازی محتوا و ساختار فیلمنامه ها با تکیه بر بیانیه دوران ساز گام دوم و دست نوشته رهبر معظم انقلاب

سعید معدن کن، سرپرست اداره کل فیلمنامه سیمافیلم شد

طی حکمی از سوی رئیس مرکز سیمافیلم، سعید معدن کن به عنوان سرپرست اداره کل فیلمنامه این مرکز منصوب شد. به گزارش جام جم، در حکم جواد رمضان نژاد خطاب به سعید معدن کن، راه اندازی خانه فیلم رشد با هدف تمرکز بر شناسایی نیروهای جوان، مستعد و انقلابی، سفارش حداکثری و فعالانه در کنار

گفت و گو با دکتر حسن ملکی، مدیر شبکه جهانی جام جم

به مناسبت سالگرد تاسیس این شبکه

اعتماد مخاطبان، سرمایه ماست

۲۶ آذر سال ۱۳۷۶ که هنوز سر و کله شبکه های ماهواره ای فارسی زبان زیاد نشده بودند، شبکه جهانی جام جم رسما فعالیتش را به زبان فارسی برای ایرانیان و فارسی زبانان مقیم کشورهای دیگر آغاز کرد. این شبکه با هدف اشاعه فرهنگ اسلامی ایرانی، صیانت و ترویج زبان فارسی، حفظ و گسترش ارتباط ایرانیان مقیم خارج از کشور، اطلاع رسانی و پاسخگویی به خواسته ها و نیاز بینندگان خود تاسیس شد و در مدت کوتاهی توانست با توجه به استقبالی که ایرانیان خارج از این شبکه کردند، دوشبکه دیگر نیز راه اندازی کند. بر این اساس در ۱۹ بهمن ۱۳۷۸ کانال دو جام جم برای بینندگان مقیم آمریکا و کانادا راه اندازی شد و در ۸ خرداد ۱۳۸۱ کانال سه جام جم، با هدف تولید برنامه برای بینندگان منطقه آسیا و اقیانوسیه آغاز به کار کرد.

شبکه جهانی جام جم ۲۷ دی ماه ۱۳۹۳ برنامه های خود را از ۳ کانال مجزا پخش می کرد، تا اینکه به دلایلی فعالیتش را به یک کانال تقلیل داد. دکتر حسن ملکی مدیریت این شبکه را از خردادماه ۱۳۹۸ برعهده گرفته و با کمک تیم مدیریتی در حال سیاست گذاری و تولید برنامه های جدید و متفاوت هستند. از این رو در سالگرد تاسیس این شبکه، روزنامه جام جم گفت و گویی پیرامون فعالیت های آن داشته که در ادامه می خوانید:

استقبال مخاطبان از شبکه جام جم

در زمانی که شبکه جام جم تاسیس شد، شبکه های ماهواره ای فارسی زبان تا این حد شکل نگرفته بودند و از این رو مخاطبان بسیاری جذب این شبکه شدند. استقبال خیلی زیاد مخاطبان به تدریج باعث شد تا به سمت ایجاد کانال های جدید برویم. از این رو در سال ۷۸ کانال آمریکا تاسیس شد و با استقبال خیلی بیشتری رو به رو شد. چون مخاطبان با شبکه ای رو به رو شدند که به زبان فارسی برنامه های شاد و مفرحی داشتند. همین موجب شد که در یک سال بعد شبکه جام جم آسیا را هم راه اندازی کنیم. ایجاد این شبکه ها در شرایطی که شبکه های ماهواره ای فارسی زبان هنوز وجود نداشتند، موجب شد تا میزان مخاطبان ما در مقطعی افزایش پیدا کند و حتی به بالای ۹۰ درصد مخاطب هم برسد. برنامه همراه ایرانیان در حوزه اجتماعی، برنامه کنکاش در حوزه سیاسی و برنامه «روشنا» در حوزه معارف به برند تبدیل شدند و برنامه های دیگر هم توانستند با استقبال بسیاری رو به رو شوند.

در سال ۹۳ بر اساس سیاست های جدیدی که در سازمان حاکم شد، شبکه ای که با استقبال خوبی رو به رو شده بود، از سه کانال به یک کانال تبدیل شد. به تعبیری خیلی از ظرفیت هایمان را از دست دادیم. البته مضایق ارزی و ریالی و نیز به وجود آمدن شبکه های ماهواره ای فارسی زبان هم در این زمینه بی تاثیر نبود.

افتتاح ۲ شبکه در دی ماه

در همان سال هایی که شبکه جام جم مورد توجه مخاطبان بسیاری در خارج از کشور قرار گرفته بود، در داخل کشور هم مخاطبان بسیاری داشتیم و خیلی از ایرانی های داخل کشور وقتی پخش شبکه ها در داخل قطع شد، به این قضیه معترض بودند. چون برخی از برنامه های این شبکه توانسته بودند مورد توجه مخاطبان داخلی هم قرار بگیرند. می توان گفت ایرانیان داخل کشور هم اعتماد بیشتری به این شبکه داشتند. از طرفی نوع ارائه برنامه های ما هم متفاوت بود. ما در ماه های اخیر از رئیس سازمان، معاونت سیما و معاونت فنی درخواست کردیم به سه کانال شدن برگردیم و این درخواست در حال انجام شدن است. به تعبیری در نیمه دی ماه شبکه جهانی جام جم برای آمریکا، اروپا و آسیا اقیانوسیه دارای سه کانال مجزا خواهد شد. گام دوم ما در پیش گرفتن سیاست های به منظور تعامل حداکثری با مخاطبان است.

هادی حجازی فر مهمان «گیومه» شد

هادی حجازی فر امروز مهمان برنامه «گیومه» رادیو نمایش است.

به گزارش جام جم، برنامه زنده رادیویی گیومه امروز میزبان هادی حجازی فر است.

آزاده شاهرخ مهر، تهیه کننده برنامه رادیویی گیومه ضمن اعلام این مطلب بیان کرد: در برنامه روز سه شنبه با هادی حجازی فر درباره جشنواره تئاتر

زینب علیپور طهرانی

رسانه

حسین ملکی مدیریت این شبکه را از خردادماه ۱۳۹۸ برعهده گرفته و با کمک تیم مدیریتی در حال سیاست گذاری و تولید برنامه های جدید و متفاوت هستند. از این رو در سالگرد تاسیس این شبکه، روزنامه جام جم گفت و گویی پیرامون فعالیت های آن داشته که در ادامه می خوانید:

تعامل با ایرانیان خارج از کشور

جمعیت ایرانیان خارج از کشور طی چهار دهه گذشته افزایش قابل توجهی پیدا کرده است. بخشی به خاطر کار و شغلی که داشتند و برخی به خاطر تحصیلات و بعضی افراد هم به خاطر این که به دنبال ایجاد فضای جدیدی برای زندگی بودند، به خارج از کشور رفته و ساکن شدند. ما در شرایط فعلی چیزی حدود ۷ میلیون ایرانی خارج از کشور در تمام نقاط جهان داریم که از این تعداد چیزی حدود ۳ میلیون ایرانی در آمریکا سکونت دارند. اهمیت ایرانیان خارج کشور را هنگامی بهتر می توان درک کرد که بدانیم این جمعیت بیش از بسیاری از استانهای کشور و حتی برخی کشورهای منطقه است. یک دهه از انقلاب که گذشت، کم کم توجه به ایرانیان مقیم خارج از کشور افزایش پیدا کرد و مشخص شد که ایرانیان خارج از کشور می توانند ظرفیت مناسبی برای پیگیری اهداف کشور در حوزه دیپلماسی عمومی و فرهنگی ایران در دنیا باشند. از این رو وزارت امور خارجه در دهه ۷۰ به سمت تعامل با ایرانیان خارج از کشور رفت و مدارس ایرانی خارج از کشور به تدریج شکل گرفت تا بچه های ایرانی بتوانند درس خودشان را با زبان فارسی و برپمنای تاریخ و هویت خودشان یاد بگیرند. یکی از عوامل که موجب شد تا توجه دستگاه های مختلف به ویژه وزارت امور خارجه به ایرانیان خارج کشور افزایش یابد تاکید مقام معظم رهبری بر حمایت همه جانبه از ایرانیان خارج کشور بود. ایشان در دیدار با سفرای جمهوری اسلامی ایران در خارج کشور فرمودند در زمینه اتباع ایرانی مقیم خارج کشور بنشینید و برنامه ریزی کنید، کاری هم نداشته باشید که انقلابی است یا انقلابی نیست، فرقی نمی کند، ایرانی است. در حوزه کاری خودتان هر جا مشاهده کردید که یک ایرانی مشکلی پیدا کرده و یا از طریق دولت های دیگر گرفتاری برایش پیش آمده جدا وارد عمل شوید و همه تلاش خودتان و حتی بیشتر از دیپلماسی کشور را برای کمک به وی وارد عمل کنید.

یکی از کارهایی که در آن دهه شکل گرفت این بود که سازمان صدا و سیما شبکه ای برای ایرانیان خارج از کشور راه اندازی کند تا آنها بتوانند خوراک فرهنگی بگیرند و همچنان با هویت خودشان انس داشته باشند و هم بتوانند از اتفاقاتی که در کشور خودشان می افتد اطلاع پیدا کنند. بنابراین در ۲۶ آذر سال ۷۶ شبکه جهانی جام جم شکل گرفت و استقبال زیادی از آن شبکه شد. بخشی از این استقبال هم ناشی از این بود که نگاه مسؤولان سازمان صداوسیما به این شبکه به گونه ای بود که این شبکه برنامه های متفاوتی به ویژه در خارج کشور تولید کند و برخی خطوط قرمز خودساخته شبکه های داخلی را شاملش نشود. همین موجب شد ایرانی های خارج از کشور جذب این شبکه شوند.

